

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Ba ngày 28/12/2021.

*****

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 747

XÃ HỘI HIỆN TẠI NGƯỜI BẤT HIỂU CHA MẸ RẤT NHIỀU

Trên “***Kinh Vô Lượng Thọ***”, Thích Ca Mâu Ni Phật dạy chúng ta tiêu chuẩn của người niệm Phật vãng sanh Cực Lạc chính là Tịnh Nghiệp Tam Phước. Trong đó, câu đầu tiên mà Thích Ca Mâu Ni Phật nhắc đến là: “***Hiếu dưỡng Phụ Mẫu, phụng sự Sư Trưởng***”. Con cái nhất định phải hiếu thảo với Cha Mẹ, học trò nhất định phải kính trọng Thầy Cô.

Hòa Thượng nói: “***Xưa nay trong và ngoài nước, không có người nào bất hiếu Cha Mẹ, bất kính Thầy mà thành tựu. Thế gian pháp và xuất thế gian pháp đều xem trọng hiếu đạo***”. Người làm con cái nhất định phải hiếu thảo với Cha Mẹ, đây là đạo tự nhiên của Trời Đất. Người làm học trò nhất định phải kính trọng Thầy Cô, đây là đạo tự nhiên của Trời Đất. Người không hiếu thảo với Cha Mẹ, không kính trọng Thầy Cô thì không có tư cách làm người, chưa nói đến tư cách làm Phật Bồ Tát. Tất cả phải nhờ giáo dục mà nên. Nếu không được tiếp nhận giáo dục tốt thì bất hiếu Cha Mẹ, bất kính Sư trưởng đương nhiên xảy ra.

Ngày xưa, con người phải viết thư tay. Trong xã hội hiện đại, nhiều tiện nghi vật chất, người ta chỉ cần gọi điện video, thì đã có thể gặp mặt, cho nên mức độ thân tình không bằng ngày xưa. Ngày xưa, tôi đi học thường đi ngang qua bưu điện, thường ghé vào bưu điện xem có lá thư nào gửi cho mình không. Tôi ghé vào bưu điện mấy chục lần mới có một lần nhận được một lá thư. Mỗi lần nhận được thư tôi rất vui. Người ngày nay rất ít có niềm vui đó.

Hòa thượng nói: “***Chúng ta bình lặng mà quán sát xã hội này, người bất hiếu Cha Mẹ quá phổ biến***”. Khi Cha Mẹ bệnh nặng, cần sự quan tâm chăm sóc của con cái nhưng con cái không ở bên cạnh. Những người con đó biết Cha Mẹ bệnh nhưng cho rằng Cha Mẹ đã già rồi, họ bỏ mặc Cha Mẹ. Tình huống này ngày nay rất phổ biến. Người gửi một ít tiền hoặc giúp Cha Mẹ làm hậu sự thì đã được xem là con hiếu thuận. Hoặc con cái ủy thác người thân thích, bạn bè chăm sóc Cha Mẹ cũng được coi là không tệ. Người như vậy quá nhiều! Giáo dục hiếu đạo phải bắt đầu từ cấp mầm non. Nếu chúng ta dạy con cái hiếu thảo Cha Mẹ, quan tâm Cha Mẹ, chăm sóc Cha Mẹ từ cấp mầm non thì khi lớn lên con cái mới hiểu được. Giáo dục hiện đại ở phương Tây chỉ chú trọng đến “***tự do hoạt bát***”. Họ quan niệm rằng học đường là nơi vui chơi tùy thích, không phải là nơi học khuôn khổ, chuẩn mực để trưởng thành.

Gần đây, có giáo sư tiến sĩ còn có ý kiến bỏ câu “***tiên học lễ, hậu học văn***” ở trường học. Khi con người không còn biết bản phận của con người, giờ lại tiếp tục bỏ đi chuẩn mực làm người thì con người sẽ ra sao? Một

người mà bất hiếu Cha mẹ, bất kính với Lão sư, thì họ không thể là một người **“trung quân, ái quốc”**. Người chỉ chú trọng tiền tài danh vọng sẽ rất dễ dàng bị mua chuộc, rất dễ dàng chạy theo tiền tài danh vọng. Không hiếu kính Cha Mẹ, không tôn trọng Lão Sư, không có tâm yêu thương thì không có tâm đồng cảm với người khác. Cho nên giáo dục mầm non vô cùng quan trọng. Giáo dục thai giáo quan trọng hơn nhưng không có nhiều người biết.

Bà Triệu Lương Ngọc, Mẹ của Ngài Chung Mao Sâm khi bắt đầu mang thai đã sống rất chuẩn mực. Khi vừa mang thai, bà trở về nhà sống với Bố Mẹ của mình. Khi sinh con ra, bà uốn nắn con từ nhỏ cho đến lúc con trưởng thành. Bà nói: **“Tôi không là Tiên sĩ, nhưng tôi có thể là mẹ của Tiên sĩ”**. Con trai của bà đã trở thành một Tiên sĩ giỏi, bây giờ là một Pháp sư đạo hạnh. Hiện nay Thầy đã nhập thất 10 năm.

Một người con hiếu đạo, hiếu hạnh với Cha Mẹ, một người học trò biết kính trọng Lão sư là phải được dạy từ nhỏ. Nếu không được dạy từ nhỏ thì không thể làm được. Cho nên người học Phật Đại thừa, nhìn thấy lỗi lầm đó không phải ở nơi những người con, mà là vì họ không được dạy. Gia đình và trường học đều không có những tấm gương để dạy cho họ về hiếu hạnh, về tôn sùng trọng đạo.

Năm 1996, tôi đi du học ở nước ngoài. họ cũng có ngày Nhà giáo, nhưng ngày đó không được xem trọng, rất điu hui, vắng vẻ. Vào ngày Nhà giáo Việt Nam, tôi dọn phòng, kết hoa, bày tiệc, mời các Thầy Cô giáo đến tham dự, tổ chức tung bồng khiến các Thầy Cô giáo rất ngạc nhiên và rất vui. Tôi chia sẻ cho Thầy Cô biết rằng, vào ngày này ở Việt Nam, hoa tươi được bán ở khắp nơi trên đường phố. Các Thầy Cô giáo được tặng hoa tung bồng, có người phải thuê xe xích lô để chở hoa về nhà. Thầy Cô đã rất ngạc nhiên. Thật ra phải có sự quan tâm của người trên, của trường bối, thì những người nhỏ họ mới biết bắt chước làm theo. Ngày lễ tôn sùng trọng đạo mà Cha Mẹ nhắc nhở, quan tâm thì con cái mới làm theo.

Tất cả đều phải bắt đầu từ nơi giáo dục: giáo dục gia đình, giáo dục học đường, giáo dục xã hội và giáo dục tôn giáo. Một con người được giáo dục tốt từ bốn phương diện này thì chắc chắn người đó sẽ trở thành người tốt. Bốn giáo dục này ảnh hưởng trực tiếp đến việc hình thành nhân cách của một con người. Như Bác Hồ đã viết:

“Ngủ thì ai cũng như lương thiện

Tỉnh dạy phân ra kẻ dữ, hiền

Hiền, dữ phải đâu là tính sẵn

Phần nhiều do giáo dục mà nên.”

Người xưa nói: **“Nhân chi sơ, tính bản thiện”**. Con người vốn dĩ thuần tịnh thuần thiện, nhưng sự thuần lương tốt đẹp bị phai mờ dần. Những tập tính bất hiếu, bất kính, phản nghịch, bất tuân ngày càng lớn. Đây là do ảnh hưởng từ bốn loại hình giáo dục này. Gia đình không có những tấm gương tốt. Cha Mẹ không hiếu kính Ông Bà, Cha Mẹ không làm ra tấm gương tôn trọng Lão sư, Cha mẹ cũng không làm ra tấm gương tuân thủ Pháp luật Quốc gia, cho nên con cái học theo Cha Mẹ. Giống như trong câu chuyện Thầy Thái từng kể, khi chở học trò đến

đèn đỏ, học trò nói: “Đèn đỏ Thầy đừng dừng lại, Thầy rẽ phải rồi sau đó rẽ trái, đi qua ngã tư là xong.” Thầy hỏi: “Vì sao em biết?”. Thì học trò nói: “Cha mẹ em chạy như vậy!”. Đó cũng là giáo dục.

Hòa Thượng nói: **“Nhiều con cái khi nghe thấy Cha mẹ bệnh thì “nhược vô kì sự”, cảm thấy như không có việc gì”**. Đây là việc mà chúng ta chính tai nghe được, chính mắt nhìn thấy. Chính tại gia đình của tôi, họ một năm chưa về thăm Mẹ một lần, một năm chưa gửi một chút quà biếu Mẹ, nhưng họ tận lực làm giàu, tận lực mua đất để dành cho con cái. Đó chẳng qua là họ không được dạy từ lúc nhỏ. Con người ta vốn quen với tự tư ích kỷ, họ thuận theo xã hội ngày nay nên cố gắng làm giàu cho bản thân và cho con cái sau này, nhưng không quan tâm đến Cha Mẹ. Tương lai sau này, con cái cũng sẽ như vậy. Giống như Thầy Thái nói: **“Đồ ăn trong tủ lạnh lấy ra, nếu mình ăn trước, thì tương lai con cái mình cũng như vậy. Nếu mình lấy đồ ăn ngon mời Cha mẹ ăn trước, thì con cái lớn lên nó cũng sẽ làm như vậy!”** Tất cả đều do giáo dục mà ra.

Hòa Thượng nói: **“Khi nghe thấy Cha Mẹ bệnh, họ không hề cảm thấy có việc gì xảy ra. Có bao giờ họ nghĩ đến thân thể của họ từ đâu mà có? Nếu ngay đến Cha Mẹ mà con cái không biết hiếu dưỡng, không thể tận nghĩa vụ hiếu dưỡng của mình thì những việc khác không cần phải bàn đến. Thầy giáo, các bậc tôn trưởng, quan hệ còn xa hơn Cha Mẹ mấy bậc. Vậy thì họ càng không để ở trong tâm”**.

Thầy giáo, các bậc tôn trưởng, quan hệ còn xa hơn Cha Mẹ mấy bậc, họ càng không quan tâm, vậy thì nói gì đến quốc gia, dân tộc, tình đồng loại. Nếu họ quan tâm đến quốc gia, dân tộc thì chỉ là chạy theo danh lợi mà thôi. Nếu họ tận trung báo quốc thì đó không phải là thật. Người xưa nói: **“Trung thân xuất thân từ hiếu tử”, một vị quan tốt phải xuất thân từ người con hiếu hạnh**. Họ biết hiếu hạnh với Cha Mẹ của họ thì mới biết hiếu hạnh với Cha Mẹ của thiên hạ. Họ không quan tâm đến Cha Mẹ của mình mà đi quan tâm Cha Mẹ của thiên hạ thì đây là giả, chắc chắn không thể là thật. Tất cả đều là dụng tâm truy cầu danh lợi mà thôi, không phải thật tâm làm.

Người xưa khi muốn cưới vợ gả chồng, thì không xem ở giàu sang vinh hiển, mà xem người đó có hiếu hạnh không, có hiếu thảo Cha mẹ, hiếu kính Ông Bà không. Người ngày nay chỉ nhìn vào sự giàu sang, địa vị, gia thế tiền của. Tâm lý chung của Cha Mẹ đó là mong gả con cho người có địa vị, có tiền của, gia đình bề thế mà họ không nghĩ sẽ tác hợp cho con với một người có đức hạnh, đạo nghĩa. Vấn đề này đã trở nên nghiêm trọng. Ba mươi năm trước, người ta đã có cái nhìn như vậy.

Ngày xưa, khi tôi là một sinh viên nghèo, tôi đến thăm gia đình của bạn gái, mẹ của cô ấy đã đuổi tôi. Bà nói với con gái rằng: **“Con mà lấy người này thì con nghèo mạt xác”**. Nhưng từ ngày tôi lấy vợ, tôi chưa bao giờ để cô ấy phải làm gì cả, tôi lo hết những việc lớn trong gia đình. Từ ngày Cha Mẹ vợ mất, buổi sáng tôi làm bữa sáng, nướng bánh mì, hấp bánh bao, tôi dâng lên ban thờ, kính mời bách gia trăm họ, kính mời cửu huyền thất tổ hai bên trước rồi tôi mới mang ra ăn sáng. Khi Mẹ vợ của tôi bị bệnh, tôi lo cho bà từ lúc bà bị bệnh đến lúc bà vắng sanh. Lúc đó tôi mới mở răng, tôi niệm Phật trợ niệm cho bà nên bị sưng mắt rất đau. Sau khi Mẹ vợ

mất, tôi thỉnh tro cốt của Bà về thờ ở nhà. Khi Bố vợ mất, tôi cũng lo chu toàn cho Ông rồi thỉnh tro cốt của Ông về thờ ở nhà. Thật ra, khi Ông Bà, Cha Mẹ qua đời, tôi đều thờ cúng như vậy và cảm giác rất gần gũi.

Người làm Cha Mẹ không nhận ra những điều cần thiết vì Cha Mẹ không được dạy. Nên chúng ta phải khơi dạy truyền thống: **“Làm con phải hiếu, làm trò phải kính trọng lão sư”**, thì con cháu đời sau mới biết mà làm.

Hòa Thượng nói: **“Xã hội ngày nay, người bất hiếu Cha Mẹ rất nhiều. Con cái không thể ở chung với Cha Mẹ, con dâu không thể ở chung với Mẹ chồng, anh em không thể ở chung được với nhau, thậm chí vợ chồng cũng có sự cách biệt. Vấn đề này rất nghiêm trọng. Người bất hiếu Cha Mẹ là người không có thiện căn. Những việc làm của họ chỉ là giả, chỉ là danh lợi. Khởi tâm động niệm của họ đều là tổn người lợi mình. Con người ngày nay nhiều người bất hiếu Cha Mẹ cho nên đã chiêu cảm kiếp nạn cho thế gian này. Chúng ta cũng có một phần cộng nghiệp đối với chúng sanh thời hiện tại. Sau khi học Phật, chúng ta có chút khế nhập, có chút thể hội Phật pháp, chúng ta không còn oán trời trách người đối với hoàn cảnh hiện tại, không còn cảm thấy hoàn cảnh không tốt, không hề có ý niệm này. Bởi vì chân thật tu hành thì thuận cảnh, nghịch cảnh đều là duyên tốt để chúng ta tu hành, tăng trưởng đạo nghiệp của chính mình. Trên Đại Kinh, Phật nói: Nếu có thể chuyển được cảnh giới thì cũng đồng với Phật. Chúng ta học Phật thì phải học bản lĩnh này!”**

Thuận cảnh, nghịch cảnh đều là tăng thượng duyên giúp chúng ta tu hành, đều là trắc nghiệm nội tâm của chúng ta. Ngày nay, nhiều người bất hiếu thì chúng ta phải tận hiếu, làm ra biểu pháp giúp họ quay đầu, giúp họ giác ngộ. Chúng ta không oán trách. Chúng ta thật tâm mà làm, tận tâm tận lực mà làm ra tấm gương hiếu hạnh. Trong vô hình trung, chúng ta ảnh hưởng đến họ. Đây là điều tốt nhất để làm thay đổi cách thấy, cách nhìn, cách làm của người khác. Nhiều năm qua, chúng ta đã tổ chức những lễ tri ân Cha Mẹ. Các buổi lễ tri ân Cha Mẹ ngày càng long trọng, vô cùng cảm xúc. Năm nay, chúng ta tổ chức lễ tri ân Cha Mẹ online cũng vô cùng cảm xúc.

Hòa Thượng nói: **“Người ta bất hiếu, người ta bất kính thì chúng ta làm ra biểu pháp hiếu kính để giúp họ quay đầu, giúp họ giác ngộ”**.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!